

FINANSIERING OCH STYRNING:

VAD ÄR NÄSTA STEG NU NÄR HVD ÄR PÅ PLATS?

MALIN KLINTBORG, LANTMÄTERIET

LANTMÄTERIET

BLEV HVD SOM VI TÄNKT?

- Saknar full kostnadstäckning.
- Bedömning av personuppgifter enligt GDPR i förflyttning
- Säkerhetsläget i förflyttning.

Värdefulla datamängder (HVD)
Genomförandeakten pekar ut ett antal datamängder som ska tillhandahållas kostnadsfritt och utan begränsande villkor.
Dessa är:

- Administrativ indelning
- Ortnamn
- Adress
- Marktäcke
- Höjddata
- Ortofoto
- Fastighetsområde
- Byggnad
- Hydrografi

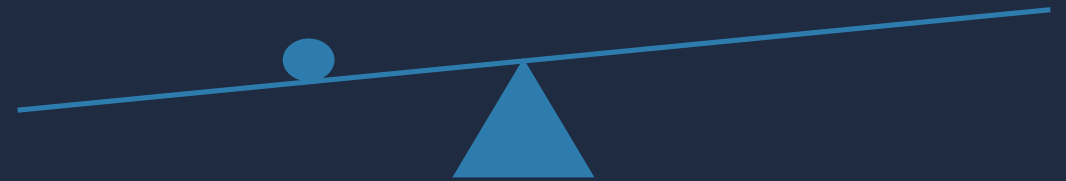
Strukturella dilemman

Öppenhet ⇔ Säkerhet

Offentligt åtagande ⇔ Privata aktörer

Anslag ⇔ Avgift

Samverkan ⇔ Lagstiftning

NULÄGET

- Geodataområdet står inför tuffa ekonomiska utmaningar
- Möjligheter och förväntningar på geodata är mycket stora.
 - Problem idag med ostrukturerad information
 - Från 2D till 3D eller 4D
 - Från kartdata till datadriven utveckling
 - AI-säkrad data till analyser och nyttjande
 - Mycket ny teknik på intåg
- Det finns en stor ineffektivitet i den nationella hanteringen av geodata idag, som skulle kunna elimineras om vi bygger ekosystemet på digitala principer
 - Effektivare insamling, lagring och tillhandahållande
 - Högre rättssäkerhet och säkerhet

Gemensamma arbetssätt

Ändra styrformen av myndigheter - våra instruktioner behöver hänga ihop

För att kunna arbeta tillsammans behöver vi politikens hjälp att förändra

Vi behöver få rätt förutsättningar för att digitalisera Sverige.

REGLERINGSBREVSUPPDRAK:

NATIONELL STRATEGISK PLAN FÖR GEODATAOMRÅDET

- Samverka med de myndigheter och organisationer som är representerade i Geodatarådet
- Förslag på åtgärder som under 2026–2030 kan förbättra hur geodata produceras, tillgängliggörs, nyttjas och som stärker skyddet av Sveriges säkerhet och informationssäkerhet
- Särskilt fokusera på transparenta prismodeller för avgiftshantering
- **Föreslå hur ansvar och finansiering kan och bör utvecklas**
- Redovisa till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 30 augusti 2025

VAD KRÄVS FÖR ATT FÅ UT NYTTAN AV GEODATA?

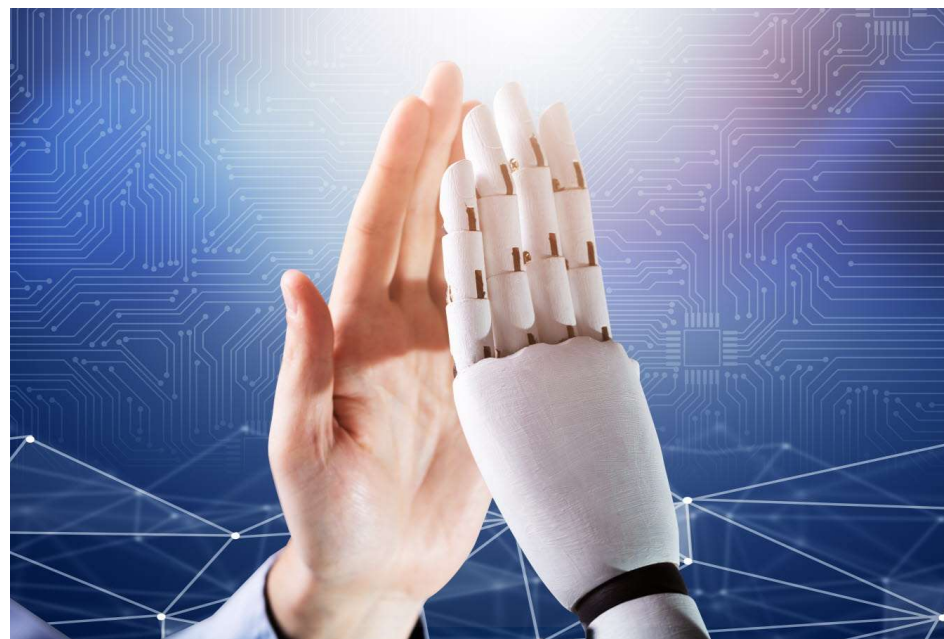
”Behov och krav på geodata i Sverige är kända”

För att uppnå målet:

- Vi har och följer en behovshanteringsprocess
- Det finns resurser för att köra behovshanteringsprocessen

Exempel på behov/krav:

- Legala och obligatoriska krav nationella och internationella
- Åtkomst till geodata
- Geodata i 3D och 4 D

VAD KRÄVS FÖR ATT FÅ UT NYTTAN AV GEODATA?

”Geodata är användbart”

För att uppnå målet:

- Geodatas kvalitet är beskriven och motsvarar behoven
- Där historik finns är den tillgänglig, om den efterfrågas
- Geodata går att förstå
- Geodata är interoperabel (kodlisteregister, följa specifikationer)
- Nationellt ramverk för utbyte av geodata tar höjd för internationella och nationella krav, standarder och specifikationer
- Geodata har beständig identitet

VAD KRÄVS FÖR ATT FÅ UT NYTTAN AV GEODATA?

”Effektiv informationsförsörjning som tillgodoser behov av geodata avseende omfattning, kvalitet, aktualitet, tillgänglighet och säkerhet”

”Geodata produceras på ett säkert, effektivt och robust sätt”

För att uppnå målet:

- Produktion av geodata planeras gemensamt
- Det finns en tydlig ansvarsfördelning för att undvika dubbelproduktion
- Produktion av geodata kan utföras i samverkan med privata aktörer och/eller andra myndigheter, samt i egen regi (det mest effektiva)
- Produktion av geodata har en långsiktig finansiering
- Specifikationer finns, är flexibla, och är obligatoriska att följa.
- Arkivering av data sker effektivt och endast en gång
- Lagring av data sker säkert och effektivt.

VAD KRÄVS FÖR ATT FÅ UT NYTTAN AV GEODATA?

”Effektiv informationsförsörjning som tillgodoser behov av geodata avseende omfattning, kvalitet, aktualitet, tillgänglighet och säkerhet”

”Myndigheter samarbetar kring utveckling och förvaltning”

För att uppnå målet:

- Tekniska lösningar samutvecklas, samförvaltas och nyttjas av flera
- Det offentliga delar med sig av tekniska lösningar
- Delar med oss av utredningar och beslut och samarbetar kring gemensamma frågeställningar
- Det finns ett domänanpassat tekniskt ramverk
- Vi samarbetar i juridiska, arkitekturella och tekniska frågor.

FINANSIERINGSMODELL SOM MÖTER BEHOVEN

Förslag på finansieringsmodell vid insamling och lagring, tillhandahållande och nyttjande – i samverkan.

Finansieringsmodell för:

- nationell planering och insamling
- ersättning till kommuner och myndigheter för kvalitetsuppdateringar
- gemensamma tekniska plattformar
- samverkande finansiering med privata aktörer vid insamling samt nyttjande
- medlems- /abonnemangsavgift för offentliga aktörer
- avgiftsmodell för andra aktörer (i relation till öppna data lagen)
- samordning kring krav, specifikationer, ramverk mm

TACK! VI FINNS PÅ...

WEBBPLATS www.lantmateriet.se

KONTAKT www.lantmateriet.se/kontakt

TELEFON 0771-63 63 63

LINKEDIN www.linkedin.com/company/lantmateriet

FACEBOOK www.facebook.com/lantmateriet

INSTAGRAM www.instagram.com/lantmateriet

